

Στην εφημερίδα Καθημερινή δημοσιεύθηκε στις 01/08/2012 από τον γνωστό συνάδελφο του Ωνασείου και αγαπητό φίλο Θανάση Δρίτσα το άρθρο "Τα σύγχρονα όρια ασθένειας και υγείας" που ευχαρίστως αναδημοσιεύω στην ιστοσελίδα μου καθώς εκφράζει απόλυτα και τις δικές μου απόψεις.

Τα όρια της ασθένειας έχουν διευρυνθεί τόσο πολύ πλέον έτσι ώστε πρόσφατες επιδημιολογικές αναλύσεις δείχνουν ότι ολόκληρος ο πληθυσμός των γηραιότερων ενηλίκων (άνω των 65 ετών) ταξινομείται ως πάσχων από τουλάχιστον μία χρόνια ασθένεια. Η τάση της μοντέρνας προληπτικής φροντίδας είναι ότι με (υποτιθέμενο) στόχο την αποφυγή του πρόωρου θανάτου να χορηγεί ισόβια φάρμακα σε ολοένα και περισσότερους νέους και ασυμπτωματικούς ασθενείς. Επίσης είναι ολοφάνερη η προοδευτική ελάττωση των φυσιολογικών ορίων στις τιμές βιοχημικών (βλ. χοληστερίνη,

σάκχαρο) ή κλινικών παραμέτρων (βλ. αρτηριακή πίεση). Ποιος όμως καθορίζει το εύρος μιας φυσιολογικής τιμής; Η «αόρατος αυτή αρχή» που καθορίζει τα όρια (για να θυμηθούμε τη Φιλική Εταιρεία) δεν είναι παρά διεθνείς επιτροπές πανεπιστημιακών και ερευνητών με σημαντική εμπειρία στον τομέα των κλινικών μελετών φαρμακευτικών ουσιών.

Μια πρόσφατη αναφορά στο καταξιωμένο επιστημονικό περιοδικό *British Medical Journal* από τον συγγραφέα-λέκτορα του Πανεπιστημίου Newcastle-Australia Dr. Ray Moynihan έδειξε ότι τα περισσότερα άτομα που συμμετέχουν σε επιτροπές ειδικών που καθορίζουν ενδείξεις συνταγογράφησης φαρμάκων έχουν άμεσους δεσμούς με φαρμακευτικές εταιρείες, οι οποίες ωφελούνται από την επέκταση της συνταγογράφησης σε υγιείς πληθυσμούς. Μάλιστα αποδείχθηκε ότι ανάμεσα στα 12 μέλη μιας επιτροπής ειδικών που δημιούργησαν το 2003 μian αμφιλεγόμενη κατάσταση που λέγεται «προ-υπέρταση» (προκειμένου να συνταγογραφούν οι γιατροί αντιυπερτασικά σε άτομα με οριακές τιμές πίεσης), οι 11 έπαιρναν χρήματα από φαρμακευτικές εταιρείες και οι 6 (50%) δήλωναν χρόνιους δεσμούς με περισσότερες από 10 εταιρείες ο καθένας. Παρομοίως αποκαλύφθηκε ότι πολύ συχνά είχαν αντικρουόμενα συμφέροντα μέλη επιτροπών σε σχέση με συνταγογράφηση φαρμάκων για τον διαβήτη και τις ψυχικές διαταραχές. Στον τομέα της ψυχιατρικής μάλιστα βρέθηκε σκανδαλωδώς μεγάλο ποσοστό (56%) διαπλοκής των ειδικών οι οποίοι διευρύνουν τις ενδείξεις φαρμακευτικής θεραπείας και αναφέρονται στο περίφημο Εγχειρίδιο Στατιστικής και Διάγνωσης Ψυχικών Διαταραχών (DSM). Είναι βέβαιο ότι έχει επέλθει τρομακτική ψυχιατροποίηση της ζωής παγκοσμίως, αλλά ιδιαίτερα στις ΗΠΑ πολλά εκατομμύρια νέων ανθρώπων, ιδιαίτερα εφήβων, παίρνουν αντικαταθλιπτικά φάρμακα ή φάρμακα για «φυσιολογικές» διαταραχές της διάθεσης με τις ευλογίες του Εγχειριδίου Διάγνωσης DSM. Μάλιστα έχει γίνει πλέον κοινή πεποίθηση όλων των πολιτών ότι δεν υπάρχει περίπτωση να επισκεφθεί σήμερα ψυχίατρο (συμβουλευτικά) ένας κλινικά υγιής άνθρωπος και να φύγει από το ιατρείο χωρίς συνταγή ενός ήπιου αγχολυτικού ή αντικαταθλιπτικού δισκίου.

Είναι δεδομένο ότι με βάση το υπάρχον σύστημα αντίληψης οι περισσότερες επιτροπές ειδικών διαπλέκονται με φαρμακευτικά συμφέροντα και προσπαθούν να διευρύνουν τα όρια της νόσου και να χαμηλώσουν τον ουδό για θεραπεία. Υπάρχει όμως ευτυχώς μια διαφαινόμενη τάση αλλαγής πολιτικής και κάποιες ανιδιοτελείς φωνές καλούν για νέους τρόπους ορισμού της ασθένειας με επιτροπές ειδικών ανεξάρτητες από εταιρείες και αντικρουόμενα συμφέροντα. Η τάση αυτή διαφαίνεται πλέον ανοιχτά και στο περίφημο αμερικανικό FDA το οποίο επιλέγει ως μέλη επιτροπών για έγκριση φαρμακευτικών ουσιών μη διαπλεκόμενους ειδικούς. Ακόμη διαφαίνεται μια τάση ένταξης σε αυτές τις επιτροπές πολιτών με κοινωνικές ευαισθησίες (βλ. οργανισμός Public Citizen στις ΗΠΑ) που όμως να μην είναι γιατροί ή βασικοί ερευνητές. Ας ελπίσουμε ότι θα αρχίσουν να ξεκαθαρίζουν πάλι τα σκοτεινά όρια ασθένειας και υγείας και ότι θα πολλαπλασιαστούν στο μέλλον οι άνθρωποι που στη διάρκεια της ζωής τους δεν θα έχουν πάρει ούτε ένα χάπι χωρίς σοβαρό λόγο· σε αυτό άλλωστε αναμένεται να συμβάλει ο ιδανικός συνδυασμός γενετικής και πρόληψης.

